

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 20. marca 1872.

O b s e g: Klic obrtnikom in rokodelcem, kmetovalcem in gozdarjem Kranjskim k vdeležbi vélike razstave na Dunaji. — O vinskih primesih in o prizadevah zboljšati slabo lansko vino. — Vinska razstava v Gorici. — Poročilo o XXIV. skupščini Matičinega odbora 7. marcija 1872. — Potopisni listi slovenskega učitelja svojemu pobratimu. — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Novičar.

Klic

obrnikom in rokodelcem, rudarjem, kmetovalcem in gozdarjem, umetnikom in prijateljem umetnij in véd kakor tudi trgovcem na Kranjskem k vdeležbi vélike razstave na Dunaji.

Velika razstava na Dunaji, v katero pridejo izdelki in pridelki vsega sveta in ktera se bode 1. dne maja 1873. leta začela, konec oktobra 1873. l. pa končala, bode obsegala vse oddelke človeškega uma in dlana; ona ima upodobiti velikanski razvoj našega veka v vseh oddelkih pridelovanja in izdelovanja, ona ima biti središče neprestano napredujoče, vse narode svetá zedinjajoče povestnice omikovanja človeškega.

Vže se vzdiguje na bregovih Donave mogočno poslopje, in prostorije njegove bodo se odprle kmetijstvu, obrtnosti, umetnosti in vednosti, da se razstavniki poženo za prednost, kdo bode drugega prekosil.

Iz vseh držav Evrope, iz vseh krajev svetá se naznanja živahna vdeležba te vélike razstave; al tudi v Avstriji se sploh misli in si vse prizadeva za to, in na tisoče pridnih in delavnih rok se že peča s tem, da bi se izdelki naše skupne domovine, dela obrtnosti in umetnosti njenih prebivalcev, razstavili na Avstrije vredni način.

Da bi bila vdeležba pri tej razstavi, kar najbolj mogoče, živahna, je presvitli cesar z najvišim sklepom od dne 8. februarija t. l. posebne razstavne komisije za posamne dežele postavil.

Za Kranjsko imenovana razstavna komisija se je 9. dne t. m. ustanovila.

Naznanovaje začetek delovanja svojega se obrača tedaj na obrtnike in kmetovalce, na vse veljavne možé v deželi, na razne korporacije, občine, društva, na domače časnike s prošnjo, naj složno delajo na to, da bode tudi kranjska dežela na vesoljni razstavi dunajski dostojno zastopana.

Razen izdelkov rudarstva, kmetijstva, fabriške, obrtniške in domače industrije imajo tudi razstaviti se vsi oni naravni zakladi Kranjski, kateri še čakajo dostojne in vredne porabe in od katerih se je nadjati, da bi obrtnija ž njimi se dobro obnesla.

Ne le vélikemu obrtniku in vélikemu posestniku, tudi vsakemu obrtniku in kmetovalcu, vsakemu umetniku in vsem prijateljem odgoje in véd bode velika razstava priložnost dala, pridobiti njihovim izdelkom občno opazovanje, a tudi pridelovalci in izdelovalci manjših stvari lahko zelo pripomorejo, da bode Kranja vredno zastopana, s tem, da napravijo skupne (združene) razstave; pa tudi vsi oni, če tudi sami niso pridelovalci ali izdelovalci, pa poznajo gospodarstvene razmere deželne in preminjanje cen kranjskih obrtniških in trgovskih izdelkov, so poklicani, da bistveno pospešujejo dela razstavne komisije z naznanjevanjem statističnih pozvedeb o pridelkih in izdelkih kranjske dežele.

Po pravilih, razglašanih od visoke c. k. vlade, je razstavna komisija za Kranjsko oni organ, s katerim bodo kranjski razstavniki o zadevah razstave občevali; zato se le pri tej komisiji more oglašiti vsak, kdor bode kaj razstavil; ona tudi ima pravico, razsojevati o tem, ali se stvar more ali ne more poslati v razstavo.

Natančneje določbe zaradi oglasov in vdeležbe se bodo naznanile na pripravi poti. Razstavna komisija je pa vselej pripravljena, vsacemu vprašanju vstreči, zato je tudi visoka c. kr. vlada dovolila poštnine prosto dopisovanje razstavljalcev z razstavno komisijo; al na pismo se mora pristaviti ime dopisnika in pa: „Vesoljna razstava 1873. l. na službeni poziv“ („Weltausstellung 1873 über ämtliche Aufforderung“).

Za zdaj se naznanja le še to, da zadnji čas za oglase tega, kar kdo misli v razstavo poslati, je do 1. dne julija (malega srpana) letošnjega leta odločen; do tega časa naj se tukaj oglasi vsakdo pismeno.

Razstavna komisija pa tudi misli, da je treba vže zdaj priporočati, naj bi zdruštva in korporacije skrbno prevdarjale, kaj naj bi se storilo, da bi se zljajšalo potovanje manj premožnim obrtnikom k dunajski razstavi, da ondi ogledajo razstavljene stvari in se naučijo to in uno.

Delajmo vsi složno in neutrudljivo, da tudi naši deželi zagotovimo časten prostor na dunajski veliki razstavi, in da iz tega velevažnega in pomenljivega mednarodnega početja pridobimo tudi naši deželi zdatno korist o napredku in blagostanji.

C. k. deželna komisija kranjska za véliko razstavo.

V Ljubljani 18. marcija 1872.

Karol pl. Wurzbach, predsednik. V. C. Supan, podpredsednik. Izvrševalni odbor: Oton baron Apfaltrern, dr. E. H. Costa, Karol Deschmann, France Globočnik, Ljudovik vitez Gutmannsthal-Benvenuti, Peter Kozler, Karol grof Lanthieri, Janez Murnik, Albert Samassa, Janez Šolar, Albert Trinker, Mih. A. baron Zois-Edelsteinski, Lotar knez Metternich-Winneburg kot stalni poročevalci.